

Jiří Tylčer

**Význam a hodnocení nejistot
při analýze rizika**

Význam hodnocení nejistot

- **dopady do závěrů AR**
- **dopady do návrhu nápravných opatření**
- **odůvodnění dalších průzkumných prací**

Zdroje nejistot

- **neúplnost informací o horninovém prostředí a jeho kontaminaci**
- **definování konceptuálního modelu lokality**
- **expoziční scénáře a expoziční proměnné**
- **nejistoty toxikologických parametrů**

Horninové prostředí a kontaminace

druh nejistoty	hlavní dopady
podchycení všech kontaminantů	<ul style="list-style-type: none"> • podcenění rizika • neúplnost sanačních parametrů
nejistoty v ohrazení kontaminačního mraku	<ul style="list-style-type: none"> • chyby v bilanci kontaminace
prověřenost distribuce rozdělení koncentrací v kontaminačním mraku	<ul style="list-style-type: none"> • chyby v bilanci kontaminace • chyby v prognózách migrace • chyby v hodnocení expozice a rizika
nejistoty konceptuálního modelu vymezujícího zdroje znečištění, migrační cesty a možnosti expozice příjemců	<ul style="list-style-type: none"> • chyby v bilanci kontaminace • chyby v prognózách migrace • chyby v hodnocení expozice a rizika • chybné sanační parametry
nejistoty v určení parametrů horninového prostředí, ovlivňujících migraci	<ul style="list-style-type: none"> • chyby v prognózách migrace • chyby v hodnocení expozice a rizika
nejistoty v určení fyzikálních a atenuačních parametrů kontaminantů	<ul style="list-style-type: none"> • chybné sanační parametry

Prezentace nejistot vstupních parametrů

Parametry ověřované na lokalitě	<ul style="list-style-type: none"> • rozptyl ověřených hodnot • ověřený nebo odhadovaný typ rozdělení • střední hodnota (a její variance, deviace, konfidenční interval) • další specifické charakteristiky (vybrané percentily a jejich konfidenční intervaly) • použitá hodnota pro bilance, pro migrační modely, pro výpočet expozice • stručná diskuse odůvodnění volby
Volené a přejaté parametry	<ul style="list-style-type: none"> • obvyklý rozptyl hodnot, rozptyl v literatuře citovaných hodnot • předpokládaný nebo literaturou uváděný typ rozdělení • použitá hodnota • pramen informace • stručná diskuse a odůvodnění volby

Přístupy k hodnocení nejistot

- **kvantitativní**
- **semi-kvantitativní**
- **kvalitativní**

Závěry

- **Hodnocení nejistot = integrální prvek AR**
- **Nejistoty musí být zohledňovány v rozhodovacím procesu**
- **Hodnocení rizika = konkrétní vymezení záruky za kvalitu AR**